

**Саха норуотун төрүт культурата.
«Сергей Афанасьевич Зверев» 6 кылаас**

Прокопьева Надежда Ивановна,
учитель родного языка и литературы

Уруок көрүнгэ: киири

Уруок сыала-соруга:

- айылбаттан бэриллибит талааны таба туһаны киһини абылыр албастаабын, угуттуур иэйиилээбин үөрэтии;
- С.А.Зверев – Саха норуотун аатырдыбыт дьонтон биридэстэрэ буоларын өйдөтүү;
- үөрэнээччи айымны ис хоһоонунан үүнэн турар оту-маһы үнкүү хамсанытынан наардырга холонуу;
- кэпсиир, толкуйдуур, презентацияны туһанар, уруһуйдуур дьобуруун сайыннарыы;

Уруок средствота: үөрэнээччигэ: учебник, тэтэрээт, цветной харандаас, альбом.

Учууталга: презентация (power point программа), компьютер, учебник, уруһуй кукла.

Үлэ көрүнгэ: тус үлэ: дьиэбэ үлэ (2 үөрэнээччи эрдэттэн бэлэмнэнэн кэллэлэр) аймактарын туһунан, С.А.Зверев музей-уһаайбатын кэпсээһин;

Бөлөбүннэнэн үлэ: айымны ис хоһоонунан үнкүү хамсанытын наардааһын; үнкүүһүттэр таһастарын ойуулуурга холонуу;

Уруок хаамыта

Уруок түһүмэхтэрэ	Учуутал үлэтэ	Оҕо үлэтэ
1. Тэрээһин чааһа		
2. Сыалы-соругу тобулуу.	 <p>- Бүгүҥнү урукпутун тоҕо бу цитанан саҕалаабыппыт буолуой? - Ол эбэтэр бүгүҥнү урукпут хайдах киһиэхэ ананара буолуой?</p>	Үөрэнээччи эппиэтэ
	 <p>Бу кимий?</p>	-үөрэнээччи эппиэтэ.

	<p>- Бүгүн биниги билсизхпит айылжаттан айдарылаах, үгүс талааннаах, саха норуотун аатырдыбыт С.А.Зверев туһунан.</p> <p>- Бүгүгнү уруокка сыалбыт-сорукпут: С.А.Зверев саха норуотун Россияҕа тийэ аатырдыбыт дьоннортон биридэстэрэ буоларын өйдүөхтээхпит; Бөлөбүнэн үлэбэ үгкүү хамсаныгытын наардааһын, үгкүү таһаһын уруһуйдуурга холонуу (дизайнер).</p>	<p>- С.А.Зверев тус олобун, уратытын кылгастык чугас дьонуттан ыйыыталаһан кэпсиир</p> <p>С.А.Зверев олобун туһунан үөрэнээччи кылгас сырдататыта</p>
<p>3. Сүрүн чаас</p>	<div data-bbox="510 336 741 515" data-label="Image"> </div> <p>(3 сл.) Арийын эрэ кинигэбитин 72 сир. 1 абзац. Кини хайдах дьонтон төрүттээбүй?</p> <p>Учуутал кэпсээнэ:</p> <p>- 11 сааһыттан үгкүү тылын этэр буолбут. Кэлин ыннырыгыга сылдьар үгкүүһүт, ырыаһыт буолбут.</p> <p>(4сл.) учуутал кэпсээнэ.</p> <div data-bbox="510 746 719 906" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="510 911 741 1082" data-label="Image"> </div> <p>- Билигин Сунтаар улууһугар Ыгыатта нэһилиэгэр Сергей Зверевкэ аналлаах музей-уһаайба үлэлиир.</p>	<p>Үөрэнээччи ааһан иһитиннэрэр кэрчиги.</p> <p>- Эпп.: ойуун, олонхоһут, тойуксут.</p> <p>(5сл.) учебнигынан үлэ 73 сир.</p> <p>(слайт «Ыгыаттаба Сергей Афанасьевич Зверев – Кыыл Уолун музей-уһаайбата»).</p> <p>Эрдэ бэлэмнэммит үөрэнээччи кэпсиир</p>
<p>4. Чинэтэр үлэ.</p>	<p>Билигин бөлөбүнэн үлэ, икки бөлөххө хайдабыт. 1 соруудах. «Айхал эйиэхэ Аар тайҕа!» олонхоттон быһа тардыы.</p> <p>Бары билигин үгкүү туруорааччы буолабыт, о.э. учебникка 73-74 сирэй бэриллибит быһа тардыыны ааһан баран үүнэн турар оту-маһы үгкүү хамсаныгытынан наардааһын. (6 сл.)</p>	<p>Сорудабы толорбуттары кэннэ уопсай бэрэбизкэлээһин. (барыта баар бөлөххө +, ситэтэ суохха +-)</p>

	 <p>2 сорууд. Аны билигин бары дизайнер булабыт. Альбомнарбытын, харандаастарбытын ылан бу бэлэм макет уруһуй куклаларга үнкүү тагаһа толкуйдуубут кыыс оҕо уонна уол оҕо. Онорор тагаспыт аахпыт быһа тардыбытыгар уонна үнкүү хамсанытыгар сөп түбэһиэхтээх.</p> <p>Сыана туруоруу.</p>	<p>Уруһуйдаан бүтэн баран үлэлэрин бөлөбүнэн тахсан көмүскүүлэр.</p>
<p>5. Рефлексия</p>	<p>Оҕолоор, биһиги бүгүн айылҕаттан айдарылаах киһи С.А.Зверев-Кыыл уола туһунан бардыбыт.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Туох түмүккэ кэллибит? - Хайдах үлэлээтибит? - Бүгүҥнү уруокка Сергей Зверев туох талааннаах киһи эбитий? 	<p>үөрэнээччи эппиэттиир, слайдаҕа көстөн иһэр) (7 сл.)</p>
<p>6. Түмүк.</p> <p>Дьиэбэ үлэ.</p>	<p>Бүгүҥнү уруогу түмүктүөхпүн баҕарабын Д.К.Сивцев – Суорун Омоллоон этиитинэн. (8 сл.)</p> <p>Д.К.Сивцев - Суорун Омоллоон народнай эппиэттэри Россияҕа Сивцев Суорун Омоллоон Герой Социалистическаго Труда</p> <p>Үнкүү хамсанытынан суруйан үнкүү туруору.</p>	